

LCS 311

Lesing:
Veeltaligheid en Democracy
(Informele Afrikaans)

Veeltaligheid en Demokrasie

- Hierdie lesing antwoord die volgende vraag:
- Wat is die challenges en possibilities vir taalbeleid in ‘n democracy?
- Lesing gebruik dele van Bambose (2005)
- Inleiding:
- Kyk na die Youtube uittreksel oor “European Democracy and the Language Question”
 - <http://www.youtube.com/watch?v=q5vABdO3LcA>
- Veeltaligheid in ‘n democracy?
 - Forget it!
 - Yes, we can!

Belangrikheid van Veeltaligheid in 'n Democracy

Deelname: mense maak besluite wat wys wat hulle wil hê. Is deelname moontlik as taal 'n problem is?

Verteenwoordiging: die mense in government moet antwoord aan die mense. Die mense moet hulle ook check . Is dit moontlik as taal 'n problem is?

Regering: *van die mense*, *deur die mense*, *vir die mense*

Lincoln

Mense is baie different: etnies, taal, geloof, ens.
Dus, democracy beteken om aandag te gee aan sulke differences, ook in taal.

Welfare: Regering is daar vir die welfare van die mense, en moet sorg dat hulle dienste en kanse kry. Kan welfare 'n problem wees omdat mense verskillende tale praat?

Wat is democracy?

- Lincoln: Democracy is “regering **van** die mense, **vir** die mense en **deur** die mense”.
- Ingredients van ‘n democracy/die rol van mense in ‘n democracy:
 - DEELNAME (eniglets wat die regering decide wys wat die mense wil hê);
 - VERTEENWOORDIGING (die mense het besluit wie sal regeer), en
 - WELFARE (regering moet mense se welfare verseker).

Belangrike Challenges in Afrika na Colonialism

- ‘Elite closure’ (die rykes en magtiges maak die deure toe) in lande wat nou independent is (Myers-Scotton, 1992) en die ouens bo-aan control alles, gewoonlik deur Engels, Frans of Portugees.
- Sub-Sahara (Afrika) lande is Anglofoon, Frankofoon of Lusofoon.
- Die mense wat nie die drie tale praat nie, bly maar buitekant hulle land se sake, en kan nie soos volle citizens lewe nie.

Die dinge wat in die pad staan van Veeltaligheid in Democracy

- Daar is sterk kompetisie van eentaligheid en een nasie = een taal (Modernity)
- Hulle sê ingevoerde tale is neutral en kan tribalism oorkom
- Hulle sê veeltaligheid is duur (maar hoe duur is ignorance en uitsluiting oor die jare?)

Dinge wat taalbeplanners aan moet dink

- Hulle moet die rolle van die different tale duidelik beskrywe – waar het elke taal sy grootste impact: op local level, op die level van die staat, op streeks/sub-streeks level, bv. tale wat aan albei kante van borders gepraat word, of op nasionale level?
- Veeltalige citizenship: die ability om jou taal/tale vrylik te kan gebruik is ‘n human right sowel as ‘n democratic right, en laat jou toe om ‘n **aktiewe**, involved citizen te word.

Advantages van veeltaligheid in 'n veeltalige democracy

- As jy kyk na elkeen van die drie ingredients van democracy, wat sien jy as die advantages van 'n policy oor veeltaligheid?

Deelname: ‘n Voorbeeld

In ‘n land soos Tanzanië, kan hulle die leaders kies uit amper die hele land. Die eerste Vice-President Abeid Karume praat nie Engels nie, net soos baie van die mainTANU ouens wat die hoë poste het. Daar was usually gesê: ‘elke American is ‘n possible millionaire’. Dit was altyd ‘n groot exaggeration, maar was useful om die States te label as ‘n land van kapitalistiese opportunities. En in Tanzanië kan mens sê ‘elke Tanzaniër is‘n possible TANU leier’. Dit is ook ‘n groot exaggeration, maar wys watter equal opportunities daar is in Tanzanië. En meer mense kan politicians word hier as in die neigbouring states, in ‘n way omdat die nasionale taal, Swahili, nie ‘n taal van die hoë koppe is nie (Ali Mazrui 1976, in Antia 2000: 20-21).

Drie van die Main Negative Effects van Monolingual policies in Veeltalige Lande

- **Uitsluiting van**
 - a. mense wat nie kan lees of skrywe nie, wat skaars skool gegaan het (66.5% van sub-Sahara Afrika in 2005);
 - b. mense wat kan lees of skrywe, maar nie in die official taal nie;
 - c. mense wat sukkel om die official taal reg te gebruik.

Marginalisation (uitskuiwing na die buitewyke) van

- disadvantaged **groepes** (uitsluiting) of
- **tale** (ongelykheid van tale), wat 'n klomp negatiewe results het.
- **Ignorance** – meeste mense weet eenvoudig nie wat aangaan nie.

Wat mense vandag wil hê in Afrika – Veeltaligheid in Democracy

- Mense besef nou al hoe meer dat democracy net werk as daar 'n veeltalige policy is wat heeltemal integrated is in sosio-ekonomiese and opvoedkundige beplanning
- Sulke policies moet duidelik action plans het vir **implementation**
- Dit moet sorg vir die volle deelname van al die mense as veeltalige citizens
- Starting point: veeltaligheid in opvoeding

Vrae vir bespreking

- Dink jy dat Afrikatale inferior is teenoor Engels, Frans en Portugees? Hoekom? Kan jy jou antwoord justify uit 'n linguistic viewpoint?
- Wat is die results van 'n eentalige policy in 'n veertalige land?
- Was jou taal human rights al ooit van jou af weggeneem? Wat het jy daaromtrent gedoen?
- Kan democratic states suksesvol wees as slegs die hoëkoppe/elite die issues en workings van die democratic state verstaan?